

VALDĪBAS VĒSTNESIS

Maksa par „Valdības Vēstnesi“:
ar piesūtīšanu: par: Ls
 gadu 22,—
 1/2 gadu 12,—
 3 mēn. 6,—
 1 „ 2,—
 atsevišķu num. 15,—
bez piesūtīšanas: sapemot kantori par: Ls
 gadu 18,—
 1/2 gadu 10,—
 3 mēn. 5,—
 1 „ 1,70
 atsevišķu num. 10,—
 pie atkalpārdev. 13,—

Latvijas valdības
 Iznāk katru dienu, izņemot

Redakcija:
 Rīgā, Valdemāra ielā 6, 3. stāvā
 Telefons 20032
 Runas stundas no plkst. 9 līdz 12

oficiālais laikraksts
 svētdienas un svētku dienas

Sludinājumu un abonementa
 pieņemšana no plkst. 8.30 līdz 15.30
 Rīgā, Valdemāra ielā 6, 2. dzīv.
 Telefons 20031

Sludinājumu maksu:
 a) tiesu sludināj. līdz 25 vienslej. rind. Ls 6,—
 par katru tālāko rindiņu „—,25
 b) tiesu sludin. par negodīgu un netīrīgu
 veikalnieku sodīšanu līdz 25 viensl. r. „ 8,—
 par katru tālāko rindiņu „—,25
 c) citu iestāžu slud. par katru viensl. r. „—,30
 d) priv. pers. oblig. slud. par katru viensl. r. „—,35
 e) par nozaud. dok. izslud. par katru dok. „ 1,50
 f) par sadegušu dok. izslud. katrai pers. „ 1,—

295 num. Ceturtdien, 1938. g. 29. decembrī Divdesmitpirmais gads

Ar Triju zvaigžņu ordeņa goda zīmi apbalvoto 20. saraksts.
 Ar Atzinības krusta goda zīmi apbalvoto 1. saraksts.
 Rikojums par olu cenām.
 Finanšu ministr. rikojumi zvērinātu revidentu obligatorisko revīziju lietās.

Latvijas tirdzniecības un rūpniecības kameras zvērināto revidentu atlīdzības takse.
 Noteikumu pārgrozījums par atlīdzību Latvijas tirdzniecības un rūpniecības kameras zvērinātiem škirotājiem un svērtājiem.
 Muitas departamenta rikojums.
 Dzelzsceļu virsvaldes rikojumi.

2673. Latvijas goda konsulata Arkusē sekretare Vera Lutcaus.
 2674. Igaunijas sūtniecības Latvijā darbiniece Bramina Umāla.
 2675. Lietuvas sūtniecības Latvijā mašīnrakstītāja Natalija Petrauskaitė.
 2676. Lietuvas sūtniecības Latvijā mašīnrakstītāja Genovaite Kairyte.
 2677. Latvijas ģeneralkonsulata Oslo darbiniece Marta Gabrielsen.
 2678. Valsts saimniecības departamenta valsts budžeta nodaļas darbvedis Rūdolfs Strebeiko.
 2679. Valsts saimniecības departamenta kredīta nodaļas vecākā grāmatvede Marija Broks.
 2680. Jūrniecības departamenta vecākā grāmatvede Milda Pakalnieks.
 2681. Jūrniecības departamenta Rīgas rajona vec. darvede Emīlija Dirbe.

II pakāpe.
 1938. g. 16. novembrī.
 3509. Valsts statistiskās pārvaldes Stienes pagasta brīvprātīgais korespondents Jānis Vītols.
 3510. Valsts statistiskās pārvaldes Palsmanes pagasta brīvprātīgais korespondents Jūlijs Bertiņš.
 3511. Valsts statistiskās pārvaldes Kacēnu pagasta brīvprātīgais korespondents Aleksandrs Stražds.
 3512. Latvijas sūtniecības Itālijā autovadītājs un sulainis Fiorenzo Trinchieri.
 3513. Kaunas pilsētas vecākais policijas kārtībnieks Petras Kriščiūnas.
 3514. Kaunas pilsētas vecākais policijas kārtībnieks Benas Kristaponis.
 3515. Kaunas pilsētas vecākais policijas kārtībnieks Pranas Kazlauskas.
 3516. Zviedrijas dzelzsceļu vagona pavadoņa Stockholm-Malmö Gunar Rieselius.

Valsts Prezidents ir piešķīris un Ordeņu kapituls izsludina sekojošas goda zīmes:

Ar Triju zvaigžņu ordeņa goda zīmi apbalvoto 20. saraksts.

Kārtējais numurs	Apbalvotā nosaukums un kapitula lēmuma datums
I. pakāpe.	
1938. g. 16. novembrī.	
2649.	Valsts kancelejas darbvede Berta Roze.
2650.	Valsts statistiskās pārvaldes vecākā grāmatvede Marta Šleiers.
2651.	Valsts statistiskās pārvaldes tulko-tāja Ella Folkmuts.
2652.	Valsts statistiskās pārvaldes grupas vadītājs Viktors Vitolinš.
2653.	Valsts statistiskās pārvaldes grupas vadītāja Anna Rube.
2654.	Valsts statistiskās pārvaldes Jēkabpils brīvprātīgais korespondents Mārtiņš Dardecis.
2655.	Ārlietu ministrijas administratīvās un protokola nodaļas sekretare Elza Stokmanis.
2656.	Ārlietu ministrijas preses nodaļas I šķiras stenografiste-korespondente Magdalena Hiršs.
2657.	Ārlietu ministrijas preses nodaļas I šķiras stenografiste-korespondente Elija Voits.
2658.	Ārlietu ministrijas Rietumu nodaļas I šķiras stenografiste-korespondente Lidija Amatnieks.
2659.	Ārlietu ministrijas Rietumu nodaļas I šķiras stenografiste-korespondente Emīlija Alksne.
2660.	Ārlietu ministrijas Austrumu nodaļas I šķiras stenografiste-korespondente Valentine Dučkens.

Kārtējais numurs	Apbalvotā nosaukums un kapitula lēmuma datums
2661.	Ārlietu ministrijas Rietumu nodaļas II šķiras stenografiste - korespondente Emma Kalējiņš.
2662.	Ārlietu ministrijas Rietumu nodaļas II šķiras stenografiste - korespondente Anna Vanags.
2663.	Ārlietu ministrijas saimniecības un finanšu nodaļas grāmatvede Olga Hauks.
2664.	Ārlietu ministrijas arhīva un šifru nodaļas I šķiras stenografiste-korespondente Merija Vītols.
2665.	Latvijas sūtniecības Vācijā I šķiras stenografiste - korespondente Luīze Lucija Grikmanis.
2666.	Latvijas sūtniecības Vācijā I šķiras stenografiste - korespondente Doro-teja Mežs.
2667.	Latvijas sūtniecības Čekoslovākijā I šķiras stenografiste-korespondente Elza Ručs.
2668.	Latvijas sūtniecības Zviedrijā I šķiras stenografiste-korespondente Valija Kalniņš.
2669.	Latvijas sūtniecības Soc. Pad. Rep. S-bā I šķiras stenografiste-korespondente Līna Ratermanis.
2670.	Latvijas goda ģeneralkonsulata Tallinnā sekretars Augusts Liepiņš.
2671.	Latvijas goda konsulata Amsterdamā sekretare Vera Jonass.
2672.	Latvijas goda konsulata Minchenē sekretare Adolfine Reitmanis.

1938. g. 17. novembrī.

(Turpinājums sekos.)
 Ordeņu kanclers A. Gubens.
 Valsts Prezidenta sekretars J. Grandaus.

Valsts Prezidents ir piešķīris un Ordeņu kapituls izsludina sekojošas goda zīmes:

Ar Atzinības krusta goda zīmi apbalvoto 1. saraksts.

Kārtējais numurs	Apbalvoto nosaukums un kapitula lēmuma datums
I pakāpe.	
1938. g. 16. novembrī.	
1.	Mājsaimniecības vadītāja Luīze Emma Freimanis.
2.	Valsts statistiskās pārvaldes Ternejas pagasta brīvprātīgais korespondents Jānis Švalbe.
3.	Valsts statistiskās pārvaldes Dundagas pagasta brīvprātīgais korespondents Teodors Tālbergs.
4.	Valsts statistiskās pārvaldes Rudbāržu pagasta brīvprātīgais korespondents Fricis Eglītis.

Kārtējais numurs	Apbalvoto nosaukums un kapitula lēmuma datums
5.	Valsts statistiskās pārvaldes Lašu pagasta brīvprātīgais korespondents Fricis Zvejnieks.
6.	Valsts statistiskās pārvaldes Iršu pagasta brīvprātīgais korespondents Aleksandrs Dekerts.
7.	Valsts statistiskās pārvaldes Virānes pagasta brīvprātīgais korespondents Pēteris Stāmers.
8.	Valsts statistiskās pārvaldes Valtaiķu pagasta brīvprātīgais korespondents Jānis Sviķķe.

Latvijas tirdzniec. un rūpniec. kameras priekšsēdētāja A. Bērziņa priekšlasījums valsts darbiniekiem š. g. 28. decembrī.

Sava priekšnesuma tematu es vēlētos apzīmēt ar vārdiem: „Jaunākais posms mūsu tautsaimniecības politikā“. Ja es labi apsveru to, ko gribu šie jūms pateikt, tad varbūt arī šādā veidā temats būtu stādīts par plašu, jo vairāk es vēlētos runāt par jaunāko posmu mūsu tirdzniecības un rūpniecības politikā jo tirdzniecība un rūpniecība ir tas saimnieciskās aktivitātes sektors, ko pēdējo gadu valdības saimnieciskā likumdošana un praktiskā politika ir visdziļāk skārusi.

Saimnieciskā politika vai tirdzniecības un rūpniecības politika ietver sevi valdības likumdošanu saimnieciskos jautājumos, ietver resoru un publiski tiesisko iestāžu darbību vispār mūsu dzīves apstākļu uzlabošanas, ražošanas pacelšanas, apgrozījumu celšanas, dzīves līmeņa paaugstināšanas un citos tamlīdzīgos laukos. Saimnieciskā politika izaug no nepieciešamības izmantot konjunktūras apstākļus, lai ar vistiešākā veidā vislabākā veidā panāktu tiktu pie mērķa. Tas ir tas, ko parasti saprot ar saimniecisko politiku. Un ja nu es tagad skatos uz visu to, kas pēdējos gados darīts, tad es šie pašā sākumā gribētu liecināt, ka mūsu valdības un mūsu publiski tiesisko iestāžu darbība sava apjoma un satura ziņā daudzkārt pārsniedz tikko minētos saimnieciskās politikas uzdevumus

un aptver jau daudz plašāku darbības lauku. Latvijas tirdzniecības un rūpniecības kameras atklāšanas gadījumā Valsts un Ministru Prezidents Dr Kārlis Ulmanis apsvēca kameras nodibināšanu, apzīmēdam tās darbības uzsākšanu par „ievadu jaunam posmam mūsu tautsaimniecības struktūras attīstībā“. Man nāk prātā šie apsvēkuma vārdi taisni tagad, jo šie vārdi norāda uz to, ka mūsu pēdējo gadu darbība nav aprobežojusies tikai ar konjunktūras politikas izmantošanu, ar parastiem saimnieciskās politikas mērķiem, bet daudz vairāk — mūsu saimnieciskā politika pēdējos gados ir ievērojami robežojusies un saskārusies ar visas mūsu saimnieciskās dzīves struktūras pārkaršanas, dziļi tverošas reorganizācijas lietām.

Zīmējoties vispār uz saimniecisko politiku, kāda pēdējos gados tikusi vesta ne tikai pie mums, bet visā pasaulē, sevišķi Eiropas valstīs, es šie gribētu konstatēt kādu vispārēju parādību, un proti, tādu, ka visur ir cenšanās saimniecisko politiku nospraust ilgākam laika sprīdim uz priekšu. No šejienes tad arī izaug dažādas „piecgades“ un „četrģades“, ar ko parasti apzīmē gadu skaitu, kādam saimnieciskās politikas plans ir uzstādīts un

saimnieciskās politikas principi ir nosprausti. Patiesībā — tā man šķiet — ir gluži vienaldzīgi, vai kādam saimnieciskās politikas planam piesprauž nosaukumu, ka tas ir domāts nākošiem 5 vai 4 gadiem, bet neapšaubama ir viena lieta, ka modernā saimnieciskā politika savā dziļākā būtībā ir plansaimniecība. Tas nozīmē, ka saimnieciskā politika šajā ziņā atšķiras ievērojami no saimnieciskās politikas tajā ekonomiskā liberalisma laikmetā, kad valsts iejaukšanās aprobežojās ar muitas tarifu grozījumiem vai arī nodokļu paugstinājumiem vai pazeminājumiem. Šodien publiskās varas iejaukšanās saimnieciskā dzīvē — nerunāsim te par iemesliem, kas pie tā noveduši, — ir jau daudz plašāka, tā aptver visas iespējamās ražošanas un nodarības nozares, tā brīžam aptver visu mūsu saimniecisko dzīvi. Ir pats par sevi saprotams, ka vienkārša loģika to prasa, lai tie dažādie iejaukšanās paņēmieni, kādi uz katra soļa nāk priekšā, lai tie būtu pilnīgi saskaņoti un nerunātu viens otram pretim. Un šis skanošais plansaimniecības vārds patiesībā arī neko daudz vairāk nenozīmē, kā dažādo valsts saimnieciskās politikas līdzekļu un paņēmienu saskaņošanu un pretrunu novēršanu tajos. Pats par sevi saprotams, ka šāda saskaņošana un pretrunu nepielaišana bija nepieciešama arī agrāk, bet, kā jau teikts, tajos laikos visas lietas izskatījās tik vienkāršas un bija tik pārrēdzamas, ka sevišķas formulas uzstādīšana saimnieciskās politikas paņēmieni saskaņošanai likās lieka un nevajadzīga.

Kas nu tagad attiecas uz mūsu saimniecisko politiku, šaurākā nozīmē runājot, uz tirdzniecības un rūpniecības politiku, tad arī mēs īpašu četrģadi vai piecgadi neesam uzstādījuši, attiecīgos planus neesam izstrādājuši, kaut gan dažādās runās un lēmumos šad tad ir pazibējusi arī prasība pēc formāli uzstādītiem saimnieciskās politikas plāniem ilgākam laika sprīdim. Bet, neraugoties uz to, es gribētu apļiecināt, ka pēdējie gadi ir taisni ievērojami ar to, ka mēs esam ieguvuši ilgākam laika sprīdim uz priekšu domātu saimnieciskās politikas planu un virzienu. Ir gluži vienalga, vai tas ir izteikts formāli uz papīra, vai arī mēs to uztveram un izvedam pēc lietas satura. Šādam saimnieciskās politikas planam, lai tas varētu tikt izvests, ir dažādi priekšnoteikumi. Un, proti, ir nepieciešami būt skaidrībā par dažiem pamatprincipiem, kas liekami vai nu šauri saimnieciskās politikas vai arī saimnieciskās struktūras pārveidošanas pamatos. Un šos principus mēs tagad esam atraduši. Runājot par saimnieciskās politikas jautājumiem, klūdāni mēdz domāt, ka sekmiņai saimnieciskai darbībai nepieciešami vienīgi materiālas dabas priekšnoteikumi — līdzekļi — vienalga, vai tie nāktu no nodokļiem, vai arī tie būtu valsts kredīts. Bet nu runājot par mūsu saimnieciskās politikas jaunāko posmu, faktiski par laikmetu pēc 1934. gada maija, kas ir devis mums tos pamatprincipus, par kuru nepieciešamību mēs jau runājam, es gribu pastrīpot, ka visspēcīgākie saimnieciskās politikas priekšnoteikumi aiz-

9. Valsts statistiskās pārvaldes Saukas pagasta brīvprātīgais korespondents Krišjānis Lejiņš.
10. Rīgas muitnīcas darbvede un jaunatnes organizāciju darbiniece Zelma Launerts.

II pakāpe.

1938. g. 16. novembrī.

1. Valsts Prezidenta sekretariāta arhīva pārzine Erna Kiškis.
2. Valsts Prezidenta pils ēku pārzinis Teodors Ramiņš.
3. Valsts Prezidenta pils kvalificēts darbinieks Kārlis Zalcmanis.
4. Latvijas telegrafa aģentūras darbvede Milda Bulsons.
5. Latvijas telegrafa aģentūras darbvede Tonija Bonders.
6. Valsts tipografijas burtlicis-kopotājs Jānis Betchers.
7. Valsts tipografijas burtlicis-kopotājs Valdemārs Paija.
8. Valsts statistiskās pārvaldes Drustu pagasta brīvprātīgais korespondents Jānis Perlbachs.
9. Valsts statistiskās pārvaldes Raunas pagasta brīvprātīgais korespondents Jūlijs Platācis.
10. Valsts statistiskās pārvaldes Ikšķiles pagasta brīvprātīgais korespondents Mārtiņš Broža.
11. Valsts statistiskās pārvaldes Plāteres pagasta brīvprātīgais korespondents Valdemārs Ozoliņš.
12. Valsts statistiskās pārvaldes Jaunburtņieku pagasta brīvprātīgais korespondents Valdemārs Klānis.
13. Valsts statistiskās pārvaldes Zvārtavas pagasta brīvprātīgais korespondents Pēteris Vārna.
14. Valsts statistiskās pārvaldes Durbes pagasta brīvprātīgais korespondents Indriķis Treiloss.
15. Valsts statistiskās pārvaldes Jēkabnieku pagasta brīvprātīgais korespondents Teodors Liberts.
16. Valsts statistiskās pārvaldes Codes pagasta brīvprātīgais korespondents Ludvigs Rozenbergs.
17. Valsts statistiskās pārvaldes Vecmūizas pagasta brīvprātīgais korespondents Jānis Berkans.
18. Valsts statistiskās pārvaldes Krimuldas pagasta brīvprātīgais korespondents Reinholds Liepiņš.
19. Valsts statistiskās pārvaldes Mārupes pagasta brīvprātīgais korespondents Mārtiņš Strautmalis.
20. Valsts statistiskās pārvaldes Siguldas brīvprātīgais korespondents Kārlis Baltābols.

21. Valsts statistiskās pārvaldes Naukšēnu pagasta brīvprātīgais korespondents Eduards Adamsons.
22. Valsts statistiskās pārvaldes Sēju pagasta brīvprātīgais korespondents Antons Hincenbergs.
23. Valsts statistiskās pārvaldes Kalncempju pagasta brīvprātīgais korespondents Eduards Podziņš.
24. Valsts statistiskās pārvaldes Zeltiņu pagasta brīvprātīgais korespondents Eduards Bormanis.
25. Valsts statistiskās pārvaldes Adulienas pagasta brīvprātīgais korespondents Otto Lūsis.
26. Valsts statistiskās pārvaldes Kārzdabas pagasta brīvprātīgais korespondents Pēteris Krūmiņš.
27. Valsts statistiskās pārvaldes Liepkalnes pagasta brīvprātīgais korespondents Jēkabs Jēriņš.
28. Valsts statistiskās pārvaldes Liezeres pagasta brīvprātīgais korespondents Jānis Āboliņš.
29. Valsts statistiskās pārvaldes Oju pagasta brīvprātīgais korespondents Jūlijs Grunte.
30. Valsts statistiskās pārvaldes Asites pagasta brīvprātīgais korespondents Ernests Grinbergs.
31. Valsts statistiskās pārvaldes Tāšu pagasta brīvprātīgais korespondents Jēkabs Elsbergis.
32. Valsts statistiskās pārvaldes Saldus pagasta brīvprātīgais korespondents Roberts Meija.
33. Valsts statistiskās pārvaldes Stendes pagasta brīvprātīgais korespondents Ernests Janekalns.
34. Valsts statistiskās pārvaldes Praviņu pagasta brīvprātīgais korespondents Mārtiņš Kviesis.
35. Valsts statistiskās pārvaldes Zebrenes pagasta brīvprātīgais korespondents Pēteris Brūveris.
36. Valsts statistiskās pārvaldes Zemītes pagasta brīvprātīgais korespondents Augusts Jākobsons.
37. Valsts statistiskās pārvaldes Naudītes pagasta brīvprātīgais korespondents Jānis Veiss.
38. Valsts statistiskās pārvaldes Salgales pagasta brīvprātīgais korespondents Pēteris Zariņš.
39. Valsts statistiskās pārvaldes Platones pagasta brīvprātīgais korespondents Jānis Vilsons.
40. Valsts statistiskās pārvaldes Bruknas pagasta brīvprātīgais korespondents Mārtiņš Šimiņš.

41. Valsts statistiskās pārvaldes Krustpils pagasta brīvprātīgais korespondents Jānis Kurzemnieks.
42. Valsts statistiskās pārvaldes Ciblas pagasta brīvprātīgais korespondents Jānis Trukšins.
43. Latvijas sūtniecības Beļģijā I šķiras stenografiste - korespondente Milda Alksnis.
44. Ārlietu ministrijas vecākais ziņnesis Pēteris Pinka.
45. Valsts saimniecības departamenta kredīta nodaļas darbvede Marta Zieds.
46. Valsts saimniecības departamenta apdrošināšanas nodaļas darbvede Emma Ozoliņš.
47. Muitas departamenta grāmatvede Marta Jansons.
48. Valkas muitnīcas darbvedis Jānis Užāns.
49. Daugavpils muitnīcas vecākais muitas uzraugs Oskars Ozoliņš.
50. Ainažu muitnīcas virsuzraugs Krišs Mežlauks.
51. Valkas muitnīcas virsuzraugs Indriķis Maksins.
52. Ventspils muitnīcas virsuzraugs Jānis Emmars.
53. Nodokļu departamenta spirta monopolu nodaļas darbvede Marta Ozoliņš.
54. Valsts spirta un degvīna Rīgas noliktavas grāmatvede Valija Lukss.
55. Aizputes apriņķa nodokļu inspekcijas darbvede Berta Jurševskis.
56. Jēkabpils apriņķa nodokļu inspektora darbvede Anna Zvejnieks.
57. Tirdzniecības un rūpniecības departamenta patenti valdes darbvede Zenta Eleks.

III pakāpe.

1938. g. 16. novembrī.

1. Valsts Prezidenta pils šveicars Harijs Bluķis.
2. Valsts Prezidenta pils kalpotāja Karline Banders.
3. Valsts Prezidenta sekretariāta vecākā ziņnese Milda Auce.
4. Latvijas telegrafa aģentūras vecākā mašīnrakstītāja Marta Austrīņš.
5. Valsts tipografijas burtlicis Eduards Dravnieks.
6. Valsts tipografijas burtlicis Nikolajs Vālbergs.
7. Valsts tipografijas iespiedējs Jānis Niedre.
8. Valsts statistiskās pārvaldes kurjers Jānis Alksnis.
9. Valsts statistiskās pārvaldes Aizkraukles pagasta brīvprātīgais korespondents Jānis Kasparsons.

10. Valsts statistiskās pārvaldes Doles pagasta brīvprātīgais korespondents Jēkabs Jēkabsons.
11. Valsts statistiskās pārvaldes Kastrānes pagasta brīvprātīgais korespondents Kārlis Putniņš.
12. Valsts statistiskās pārvaldes Olaines pagasta brīvprātīgais korespondents Juris Baumanis.
13. Valsts statistiskās pārvaldes Turaidas pagasta brīvprātīgais korespondents Pēteris Balodis.
14. Valsts statistiskās pārvaldes Vidrižu pagasta brīvprātīgais korespondents Pēteris Lācis.
15. Valsts statistiskās pārvaldes Liepupes pagasta brīvprātīgais korespondents Pēteris Kalniņš.
16. Valsts statistiskās pārvaldes Liepupes pagasta brīvprātīgais korespondents Paulis Mende.
17. Valsts statistiskās pārvaldes Pāles pagasta brīvprātīgais korespondents Arturs Tilcens.
18. Valsts statistiskās pārvaldes Ternejas pagasta brīvprātīgais korespondents Kārlis Liepiņš.
19. Valsts statistiskās pārvaldes Alsviķu pagasta brīvprātīgais korespondents Jānis Ruciņš-Vējiņš.
20. Valsts statistiskās pārvaldes Cirgaļu pagasta brīvprātīgais korespondents Jūlijs Kalējs.
21. Valsts statistiskās pārvaldes Ērgemes pagasta brīvprātīgais korespondents Ergars Lezdiņš.
22. Valsts statistiskās pārvaldes Meirānu pagasta brīvprātīgais korespondents Nikolajs Arklons.
23. Valsts statistiskās pārvaldes Nīcas pagasta brīvprātīgais korespondents Fricis Dūrējs.
24. Valsts statistiskās pārvaldes Kurmales pagasta brīvprātīgais korespondents Jēkabs Kungs.
25. Valsts statistiskās pārvaldes Pampāļu pagasta brīvprātīgais korespondents Jānis Miķelsons.
26. Valsts statistiskās pārvaldes Kandavas pagasta brīvprātīgais korespondents Jānis Lauris.
27. Valsts statistiskās pārvaldes Bebreņes pagasta brīvprātīgais korespondents Kārlis Jaunais.
28. Valsts statistiskās pārvaldes Svētes pagasta brīvprātīgais korespondents Aleksandrs Zaķis.
29. Valsts statistiskās pārvaldes Stirnienes pagasta brīvprātīgais korespondents Jūlijs Leitāns.

vien ir idejiskas, garīgas dabas. Tie pilnīgi neciešamie apstākļi, kādi mūsu zemē valdīja pirms 1934. gada maija, arī tie galvenām kārtām izskaidrojas ar idejiskas dabas apstākļiem. Nevis tas kavē cīņu ar saimnieciskās krīzes parādībām, ka mums būtu trūcis piemērotu materiālas dabas līdzekļu, bet gan tas, ka mūsu sabiedriskā morāle bija sabrukusi. Ja varētu tā salīdzināt, tad Latvijas zeme toreiz līdzinājās lielam ūtrupju namam, kur spekulācijas, sīkas ieraušanas drudzis bija pārņēmis visus, kur zuduši bija jebkādi vadošie mērķi un kur vairs nebija nekādas taisnības, nedz robežas, kuru priekšā apstātos savtīgā rīcība. Un no šī stāvokļa mūs atkal izglāba jauni idejiski lozungi, kādus mūsu politiskās dzīves laikmetu maiņā pacēla mūsu valsts vadītājs un valdības galva, un proti, visam pāri stāv valsts un sabiedrības labums un arī — personīgās intereses jāpakļauj vispārības interesēm. Šie patiesībā ir tie lozungi, kas vispilnīgāk, visbūtiskāk atšķir mūsu jauno vēstures posmu no jaunāka, šie ir tie principi, kas guļ mūsu dziļi tverošās saimnieciskās politikas un mūsu saimnieciskās struktūras veidošanas pamatos. Šajā vietā es jūsu gribētu brīdināt tikai no viena — no nepietiekošas iedziļināšanās šajos idejiskos lozungos, šajos principos, kurus es tikko teicu. Tas ne tikai varētu būt bīstami, pārvērst šos teicienus par frazēm, bet gan vēl vairāk — ja šie principi, šie lozungi nepāries mūsu asinīs, tad arī mēs nekad nesapratisim tagadējo laiku un mūsu laikmeta darbu. Mums jābūt skaidrībā par to, ka vairs nekad neatgriezīsies dzīve pie tāda stāvokļa, kur egoistiskām privatām interesēm dos virsroku par visām valsts un tautas interesēm. Te nepalīdzēs ne pārmetumi, ka privata iniciatīve tiek ierobežota un iznīcināta, te nepalīdzēs arī želo-

šanās par to, ka privata īpašuma tiesības tiek iznīcinātas, jo mums ir jāpierod pie tā, ka nekad vairs neatgriezīsies dzīve pie tāda stāvokļa, kad egoistiskām privatām interesēm tiks dota virsroka par visām valsts un tautas interesēm. Un ja mēs savas jaunās ekonomiskās politikas praktiskā darbā arī nebūtu atraduši pietiekoši labus paņēmienus, kā saskaņot privāto ierosmi ar valsts iejaukšanos, es gribētu uzsvērt, ar valsts iejaukšanos nepieciešamību, tad, manis pēc, es esmu mierā teikt, ka mums ir vēl jāstrādā pie tā, kā vislabāk iekļaut privāto iniciatīvi tagadējā saimnieciskās politikas plāna izvešanā, bet katrā ziņā principi paliek un paliks negrozīti. Un šie principi ir tādi — visam pāri stāv valsts un sabiedrības labums, un, otrkārt, personīgās intereses jāpakļauj vispārības interesēm.

Kas tad ir šo divu principu faktiskais rezultāts, kādu mēs novērojam pēdējos gados? Šis rezultāts ir visu mūsu spēku koncentrācija un apvienošana visās mūsu valsts un tautas dzīves nozarēs. Lai raksturotu šo atšķirību starp pagātni un tagadni, es jums gribētu minēt tikai vienu piemēru no tā darba lauka, kas stāv man vistuvāk un ir man vislabāk pazīstams un kas spilgti apliecina to, cik liela nozīme ir šādai spēku koncentrācijai un apvienošanai mūsu darbā. Pirms 1934. g. 15. maija mūsu zemē pastāvēja 100 dažādas tirgotāju un rūpnieku vai tirdzniecības vai rūpniecības biedrības un organizācijas ar valdēm, pārvaldēm un birojiem, kuras visas strādāja un pūlējās, lai izteiktu mūsu ražojošās sabiedrības, tirgotāju un rūpnieku domas par valsts saimnieciskās dzīves norisi un par to, kas šai norisei trūkst un vēl vajadzīgs. Mēs šo spēku sadrumstalotību uzskatījām par lielu ļaunumu. Tūlīt drīzi pēc tam, kad nodibinājās Latvijas tirdzniecības un rūpniecības kamera, šis neskaita-

mās biedrības un savienības tika likvidētas un viņu vietā tagad pastāv viena liela tirgotāju un rūpnieku pašvaldības organizācija — kamera un pāris desmit biedrību. Organizāciju skaita ziņā tā tad mēs esam palikuši ievērojami nabagāki. Bet es jums varu liecināt, ka mūsu tirgotāju un rūpnieku pašvaldības organizācija šodien ir stiprāka, kā tā jebkad ir bijusi, un, galvenais, mēs savu enerģiju neizšķiežam pretrunīgos lēmumos un pilnīgi nereālos centienos, bet mēs gan strādājam pilnīgi konkrētu darbu, kas viss tiek izvērtēts gan valdības likumdošanā, gan arī ministriju un citu mūsu valsts iestāžu praktiskā darbā. Tāds ir šis spēku koncentrācijas un apvienošanas rezultāts.

Es atgriezīšos pie sava domu pavadēna par to, ka saimnieciskā politika var kļūt planveidīga tikai tad, ja tai ir zināmi pamatprincipi, un papildus jau nosauktiem principiem, kādus mēs esam atraduši pēdējos darbības gados, nosaukšu vēl vienu principu, kādu mēs esam likuši mūsu saimnieciskās politikas pamatos un kas kā sarkans pavediens stiepjas cauri visu šo gadu darbam. Šis princips ir tā sauktais nacionālais princips. Par šo principu mēs esam dzirdējuši daudz pārmetumu, kuri pēc manas pārlicības dibinās lielā mērā uz pārpratumiem, un man ir liels gandarijums par to izdevību, kāda man ir šē dota un kur es varu izteikt savas domas un ieskatus par tām tiesībām, kādas mums ir dotas uz šo principu, un par to, kā mēs to saprotam. Ministrijās un citās sabiedriskās iestādēs jūsu varat sastapt lozungu, kas izlikts jūsu acu priekšā un kas skan: „Latvijai jābūt latviešu valstij.” Es esmu daudreiz pārdomājis par šo lozungu, un man ir aizvien nācis prātā, cik tas raksturīgi izteic to stāvokli, kādā mēs atrodamies vai, mazākais, pirms pāris gadiem atradāmies. Latvijai jābūt latviešu valstij! Tā tad jābūt, un nevis ir, kas atbilstu visām statistiskām patiesībām. Citos vārdos, līdz pat pēdējam lai-

kam mums ir it kā nācies censties pēc tā, kas mums patiesībā pieder. Mēs esam centušies tikai atkarot to, kas mums ir bijis atņemts vai, citādi sakot, ko mēs nekad neesam savās rokās turējuši. Un ja es tagad metu skatu atpakaļ uz mūsu pēdējo gadu saimniecisko politiku un saku, ka šajā saimnieciskā politikā mēs esam ievērojuši nacionālo principu, tad es gribētu teikt, ka šī nacionālā principa ieturešana ir izpaudusies uz āru tajā ziņā, ka mēs esam centušies ieņemt mūsu latviešu skaitam atbilstošo vietu visās ražošanas nozarēs, vienalga, vai tas būtu lauksaimniecībā, tirdzniecībā, rūpniecībā, banku dzīvē vai apdrošināšanā. Mūsu nacionālie centieni patiesībā nav snieguši pāri tām tiesībām, kādas dod latviešu iedzīvotāju svārs latviešiem viņu zemē, un es gribētu pat apliecināt, ka mūsu nacionālie centieni šajā ziņā nekad arī nesniegsies šīm tiesībām pāri. Šī sava uzskata pamatošanai es gribētu pieskarties diviem jautājumiem, kādi stāv ar šī nacionālā principa izvešanu sakarā: 1) jautājumam par mūsu saimnieciskās politikas attiecībām pret pārējo tautību iedzīvotājiem, kas apdzīvo mūsu zemi, un 2) jautājumam par mūsu starptautisko saimniecisko sadarbību.

Es netaisīšu šē vientiesīgu seju un nenoliegšu to, ka pēdējo gadu saimnieciskā politika, kas ir faktiski novedusi pie latviešu uzņēmības un latviešu darba nostiprināšanās, ka šī saimnieciskā politika nebūtu samazinājusi tautību nozīmes specifisko svaru. Es esmu gatavs pat apliecināt, ka tas tā ir. Bet mēs, latvieši, neesam centušies pēc sava stipruma, lai padarītu kādu citu vajāku. Mēs esam uzskatījuši sevi pašus par īpašu vērtību un savus centienus par absolūtiem centieniem, bet nevis par relatīviem, tas ir, mēs neesam centušies savus sasniegumus vai stiprumu vairēt ar to, cik lielā mērā kāds cits ir palicis vājāks. Mēs esam teikuši, un es gribu sacīt,

